

Social og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
Tlf. 3392 9300

København, den 26. september 2019

Høringssvar vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service (Ro og stabilitet for udsatte børn og unge og styrkelse af forældres retssikkerhed i anbringelsessager)

Dansk Psykolog Forening takker for muligheden for at afgive høringssvar til udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service (Ro og stabilitet for udsatte børn og unge og styrkelse af forældres retssikkerhed i anbringelsessager).

Det er afgørende for de anbringelser, der finder sted, at der netop er ro og stabilitet til stede for de pågældende børn og unge. Dette høringssvar forholder sig i den forbindelse til kvalitet og indhold i anbringelserne og ikke til spørgsmålet om brugen af anbringelser som sådan. Forskningen peger på at ethvert skift i anbringelse sætter især mindre børns udvikling og trygge tilknytning tilbage, og er en medvirkende årsag til at de pågældende børn får dårligere resultater i skolen og forhøjet risiko på en række andre sociale parametre i livet. Derfor bør lovgivningens intention også være, at sikre stabile voksenrelationer i hele opvæksten, hvilket i praksis også vil forebygge de mange skadelige skoleskift og tab af barnets egen omgangskreds og venskaber. Dansk Psykolog Forening byder derfor overordnet lovforslagets hensigt om at skabe mere ro og stabilitet for udsatte børn og unge velkommen.

Nedenfor kommenteres udvalgte dele af lovforslaget.

Dansk Psykolog Forening ser positivt på lovforslagets punkt om *Begrænsning af forældremyndighedsindehaverens adgang til at få behandlet anmodninger om hjemgivelse i sager om anbringelse uden samtykke - når der ikke er sket væsentlige ændringer af forholdene*, og bemærker, at børn anbragt i plejefamilie før 3-års alderen i det hele taget ikke bør flyttes uden yderst tungtvejende grunde, da plejeforældrene selv ved midlertidige anbringelser ofte bliver et barns primære tilknytningsfigurer.

Yderligere bemærkes det at når plejeforældre til børn anbragt før 3-års alderen opfordres til at blive adoptivforældre, men ikke ønsker at adoptere, skal hensynet til den allerede skete tilknytning til plejeforældrene afvejes i forhold til en adoption, idet adoption ved anden familie betyder et tredje skift i primære omsorgsgivere.

Vedr. *Gennemførelse af afgørelser af ændret anbringelsessted uden samtykke*, bemærkes forslaget ønske om at tydeliggøre, at fuldbyrdelse af tvangsmæssige afgørelser skal ske så skånsomt som muligt, og at kommunen skal søge at undgå at tvangsmæssig fuldbyrdelse bliver nødvendig.

Dansk Psykolog Forening bemærker i forlængelse heraf, at der ved flytning af eller hjemgivelse af pleje- eller institutionsanbragte børn ældre end tre år, forudsættes orientering og forberedelse af barnet eller den unge og plejeforældrene i god tid før foranstaltningen (mindst 1 måned forinden). Den anbragtes eget ønske bør veje tungt. En hidtidig praksis i nogle kommuner, hvor børn flyttes til anden foranstaltning

eller hjemgivelse med få timers varsel bør ophøre, idet der er stor risiko for yderligere traumatisering og at barnet mister den basale tillid til plejeforældrene og evt. i øvrigt forvaltningens beslutninger. Opstår der uenigheder mellem plejefamilie og forvaltning bør en ekstern fagperson (psykolog eller en anden relevant fagperson) indgå i en mediering, før beslutning om ændret anbringelse træffes.

Dansk Psykolog Forening bakker op om forslaget om sikre *sammenhængende valg af anbringelsessted og uddannelsesstilbud* for at forebygge antal skoleskift og perioder uden skolegang, hvilket må betragtes som risikofaktorer ift. at barnet/den unge senere får vanskeligt ved at gennemføre sin uddannelse.

Ønsket om at sikre sammenhængende uddannelsesforløb og gennemført uddannelse, samt sikring af barnets generelle udvikling og trivsel kan dog i høj grad understøttes yderligere ved, at særligt belastede børn så vidt muligt kan forblive i plejefamilien til de er fyldt 18 år. Anbragte unge modnes senere, og forskning peger på, at børn og unge som er anbragt ud over deres 18. og helt frem til det 23. år, klarer sig markant bedre i livet. For tidlig afslutning af anbringelser medfører dermed risiko for at miste den mangeårige investering i plejeforholdet.

Vedr. bedre belysning af forældrekompetence i sager om anbringelse uden samtykke og psykologiske undersøgelser af forældremyndighedsindehaveren bemærkes følgende:

Dansk Psykolog Forening bakker naturligvis op om, at psykologiske undersøgelser af forældremyndighedsindehaveren, der iværksættes som led i en børnefaglig undersøgelse, bør foretages af en autoriseret psykolog med henblik på både at sikre kvalitet i arbejdet og klageadgang for forældremyndighedsindehaverne. Dansk Psykolog Forening finder, at der er uens kommunal praksis på tværs af kommunerne ift. hvornår en forældrekompetenceundersøgelse (FKU) anvendes, og anbefaler derfor, at vurderingen af, hvorvidt der er behov for en forældrekompetenceundersøgelse i forbindelse med tvangsanbringelse, anbringelse eller anden indgribende foranstaltning, altid foretages af en psykolog. Og videre bemærkes det, at et opdrag om en forældrekompetenceundersøgelse bedst skabes i dialog mellem en sagsbehandler og en psykolog. Ved at stille krav om at vurderingen af behovet for en FKU altid skal foretages af en psykolog sikrer man, at forældrenes evne til at imødekomme barnets behov er tilstrækkeligt afdækket i beslutningsgrundlaget, hvilket styrker både det faglige grundlag for indgribende foranstaltninger, og også retssikkerheden for de børn og forældre, der er involverede.

Slutteligt anbefaler Dansk Psykolog Forening, at der altid bør indgå en psykologisk undersøgelse af barnet som en del af den børnefaglige undersøgelse, når der er tale om anbringelse og anden indgribende foranstaltning. Den psykologiske undersøgelse af barnet skal sikre en helhedsvurdering af barnets behov, som dels kan anvendes i vurderingen af, hvilke behov hos barnet en foranstaltning skal dække, samt ved en senere evaluering af, om foranstaltningen imødegår de udfordringer som barnet faktisk har. Dansk Psykolog Forening ønsker i forlængelse heraf at understrege, at når børnefaglige undersøgelser for nuværende ofte inkluderer psykologvurderinger foretaget med andre opdrag end bidrag til foranstaltningen, da er det helt utilstrækkeligt som grundlag for at vurdere barnet, idet sådanne akter typisk ikke har undersøgt de forhold, som en psykologisk undersøgelse kan klarlægge. Vurderingen af om allerede eksisterende akter kan erstatte en undersøgelse, bør derfor altid foretages af en psykolog.

Med venlig hilsen

Eva Secher Mathiasen
Dansk Psykolog Forening

